

tyresö kommun

Södertörnsremiss över Framtidsvägen- en reformerad gymnasieskola

Kommunerna på Södertörn har ett mångårigt samarbete inom gymnasieskolan, i vilket både tjänstemän och politiker aktivt deltagit. Samarbetet har lett fram till en gemensam Avsiktsförklaring angående de frivilliga skolformernas fortsatta utveckling och ett Samverkansavtal för gymnasieskolan på Södertörn.

I detta yttrande över gymnasieutredningen vill vi Södertörnskommuner lyfta fram några viktiga synpunkter på utredningens förslag.

- Södertörnskommunerna välkomnar den nya synen på gymnasieskolans uppdrag att vara en viktig del i lokal och regional kompetensförsörjning. Södertörnskommunerna genomför just nu ett omfattande kartläggning av hur näringslivets behov av framtida arbetskraft harmoniserar med befintligt utbildningsutbud.
- Södertörnskommunerna välkomnar också synsättet i utredningen att varje skolform har ansvaret för sina resultat.
- Examen som måluppfyllelse och mot programmålen tycker vi är bra. Det är bra med färre och tydligare mål, tydligare innehåll för kurserna och tydligare betygskriterier.
- Vi delar utredningens förslag att kursbetygen skall behållas.
- Det är positivt med samverkan mellan avnämare och gymnasieskolan på flera nivåer. Viktigt att inte byråkratin och trögheten då det gäller beslutsfattandet ökar.
- Södertörnskommunerna välkomnar de tydliga skrivningarna om lika villkor för kommunala och fristående gymnasieskolor. När de fristående gymnasieskolorna växte fram under 90-talets mitt var de spännande komplement till den kommunala gymnasieskolan. Det var då naturligt att ge de fristående gymnasieskolorna ett betydande friutrymme att använda till pedagogisk och skolorganisatorisk förnyelse. När de nu inte längre är komplement utan en betydande del av gymnasieverksamheten kommer perspektivförskjutningen naturligt och nödvändigt. Det handlar om att säkerställa alla ungdomars rätt till likvärdiga utbildningsförutsättningar.

- På Södertörn finns ett stort antal regionala idrottsgymnasier som ger ungdomar goda möjligheter kombinera elitidrott med studier. Skulle möjligheterna att fortsätta denna framgångsrika verksamhet försvåras finns det stor risk, vilket erfarenheten tidigare visat, att ungdomen prioriterar sin idrott på bekostnad av sina studier.
- Gymnasieutredningens förslag försvårar fortsatt verksamhet och gör den praktiskt taget till en omöjlighet för en elev inom ett yrkesprogram som också vill nå grundläggande behörighet.
- Södertörnskommunerna välkomnar att tillträdesreglerna leder bort från "treämnesskolan" samtidigt som konsekvenserna ännu är svåra att överblicka. Gymnasiereformen är alltför otydlig när det gäller IV- programmets omvandling till Preparandåret, det Individuella Alternativet samt Programintroduktion till sent invandrade elever.
- Vi ser positivt på att APU byts ut mot APL. Genom att fokusera på arbetsplatsförlagt lärande ges eleverna bättre möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden samtidigt som rätt kompetens erhålls. En förutsättning för en fungerande APL är dock att skolan och det lokala näringslivet kan hitta bra former för samarbete. Att skolhuvudmannen skall ansvara för utbildning av handledare för APL tycker vi är naturligt, men skolhuvudmannen kan inte ensam bära kostnaderna för detta.
- Yrkeseleverna bör kunna uppnå grundläggande högskolebehörighet utan att behöva läsa utökat program.
- Vi anser att gymnasieutredningen underskattat kostnaderna av reformens genomförande. Övergångsperioden blir dyr, avseende kurser och program som skall fasas ut respektive in. Vidare drabbas vissa yrkesgrupper, t ex bild och musikinlärare, då dessa kurser inte längre blir gymnasiegemensamma. Även kravet på garanterad undervisningstid gör verksamheten dyrare, då skolorna idag kan ta hänsyn till gruppstorlekar.
- Gymnasiereformen är alltför otydlig när det gäller IV- programmets omvandling till Preparandåret, det Individuella Alternativet samt Programintroduktion till sent invandrade elever.
- Utredningen betonar inte tillräckligt starkt betydelsen av gedigna vägledningsinsatser både inom grundskolan och gymnasieskolan.
- Vi ser med oro på att estetisk verksamhet inte är ett gymnasiegemensamt ämne. Ämnet är viktigt för att träna elevernas kreativitet och problemlösning samtidigt som ämnet ger en inblick till vårt kulturarv. Vi lever i en alltmer global värld och arbetsmarknad, vilket kräver stor kompetens i kommunikation av alla. I det sammanhanget är det centralt att kunna tolka och förstå bilder och olika kulturella uttryck.
- Det är bra att det finns möjlighet att i samverkan med avnämare skapa nya kurser och att de kvalitetssäkras av Skolverket och vi ser positivt på möjligheten att regionalt införa nya kurser.
- EU's åtta nyckelkompetenser för livslångt lärande finns till stor del beskrivna i läroplanens mål, men den svenska gymnasieskolan har tyvärr inte lyckats leva upp till dem. För att eleverna skall få möjlighet att utveckla dessa kompetenser som t.ex. initiativförmåga och företaganda, digitalkompetens och lära att lära, bör dessa kompetenser ingå i bedömningskriterierna för betygssättning i olika kurser.

- Varför skall vi införa ett ”gammalt” språkprogram med inriktning Språk, där man läser Latin med allmän Språkkunskap? Det borde vara viktigare och mer intressant för dagens elever att utbilda sig i moderna språk som, japanska, kinesiska, eller arabiska än latin. Sverige behöver unga människor som kan många språk. Motivet för språk skall vara kommunikation, gränsöverskridande, en global värld och marknad. Om man väljer att fokusera på latin, språkhistoria och språkteori bidrar inte detta till globalisering och gränsöverskridande.
- Den förändrade prioritetsordningen innebär en stor förändring för vuxenutbildningen. Elever som inte har uppnått gymnasieexamen skall vara en prioriterad grupp till vuxenutbildningen, vilket innebär att andra grupper får stå tillbaks om inte ytterligare resurser tillförs. Även förslaget att elever från yrkesprogrammen skall ha rätt att läsa in en högskolebehörighet innebär sannolikt en ökande efterfrågan och en ny grupp studerande.